

Hmeljar

Delo uči človeka,
delo ga tudi tolaži

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

LETO LVII

OKTOBER
NOVEMBER

ŠT. 10, 11 – 1987

GLASILO SOZD HMEZAD, KI ZDRUŽUJE KMETIJSTVO ŽALEC ★ KMETIJSKI KOMBINAT ŠMARJE ★ KMETIJSTVO ILIRSKA BISTRICA ★ KMETIJSKA ZADRUGA »DRAVA« Radlje ★ SADJARSTVO »MIROSAN« Petrovče ★ VRTNARSTVO Celje ★ KMETIJSKA ZADRUGA »SAVINJSKA DOLINA« Žalec ★ INŽENIRING ★ KMETIJSKA ZADRUGA SLOVENSKA BISTRICA ★ CELJSKA MESNA INDUSTRIJA ★ CELJSKE MLEKARNE Celje ★ HMEZAD EXPORT IMPORT Žalec ★ STROJNA Žalec ★ MINERVA Zabukovica ★ GOSTINSTVO IN TURIZEM Žalec ★ AGRINA Žalec ★ JATA ZALOG Ljubljana ★ TAJFUN Planina ★ INTERNA BANKA HMEZAD ★ HRANILNO KREDITNA SLUŽBA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA Žalec, DS Služba pravne pomoči in SKUPNE SLUŽBE SOZD HMEZAD

Kmetijska zadruga Savinjska dolina je oktobra praznovala 40-letnico kmetijskega zadružništva v Savinjski dolini. Pozdravni govori Milana Kneževiča, Lea Freliha, Vlada Goriška in drugih so govorili o veličini in pomembnosti praznika.

Med številnimi prejemniki za uspešno dolgoletno sodelovanje je tudi uredništvo Hmeljarja. Družabno srečanje, razgovori in dobra volja so trajali do ranih jutranjih ur.

PRED SINDIKALNIMI VOLITVAMI

Po 50. členu statuta Zveze sindikatov Slovenije pripravijo člani zveze sindikatov vsaki dve leti občni zbor osnovne organizacije, sindikalne konference tozgov, konference OO ZSS v delovnih organizacijah in sindikalne konference ZS v sestavljenih organizacijah združenega dela pa volilne seje. Organi zveze sindikatov imajo svoje volilne seje, če je po 32. členu statuta potekel mandat nosilcev najodgovornejših dolžnosti v organih zveze sindikatov in če je potrebno, da na podlagi ocene zamenjajo tudi nekatere člane in dopolnjujejo svojo sestavo.

Na sejah na vseh ravneh, od osnovnih organizacij ZS do republiškega sveta ZSS, je potrebno kritično oceniti dveletno delo, predvsem pa to, kako smo uresničevali usme-

ritve organizacij in organov v svojem okolju, seveda ob upoštevanju kongresnih usmeritev ZS, in pri tem utrjevali in razvijali svojo ustavo in družbeno vlogo. V zvezi s tem bo potrebno kritično oceniti tudi našo organiziranost, kadrovske usposobljenosti, metode in načine delovanja, ki so odsev razmer in vprašanj v okolju, v katerem delujejo organizacije in organi ZS. Delo je treba oceniti tako, da ugotovimo predvsem to v kolikšni meri uveljavljamo metode in načine delovanja v ZS, opredeljene s statutom ZSS, konkretizirane v pravilih osnovnih organizacij ZS in konference ZS v ozdih, poslovnih delih organov ZS, in kakšna je učinkovitost in odgovornost pri ugotavljanju in uveljavljanju interesov delavcev, članov zveze sindikatov.

Na občnih zbiorih organizacij in volilnih sej organov ZS ter sindikatov dejavnosti je treba oceniti aktivnost in učinkovitost metod in načinov delovanja osnovnih orga-

(Nadaljevanje na 2. strani)

PROGRAMSKO VOLILNE SEJE OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZK

V osnovnih organizacijah ZK so oziroma bi morale v mesecu septembru in oktobru potekati intenzivne priprave za sklic programsko volilnih sej OOKZ, katere bodo v mesecu novembru in decembru.

Programsko volilne seje morajo poleg temeljite ocene opravljenih nalog oceniti tudi, zakaj kljub intenzivnejšim aktivnostim v ZK prepočasno spreminjamo neugodne razmere in ne dosegamo zastavljenih ciljev. Vprašati se je potrebno, ali

morda niso vzroki tudi v prepočasnem spreminjanju preživelih metod delovanja, v oportunistični, neaktivnosti vodstev, ležernosti in še kje.

Vsekakor so volilne seje mesto, kjer moramo samokritično in kritično oceniti svoje lastno delo in delo OOKZ kot celote ter drugih organov ZK, kamor je nujno prišteti tudi delo akcijske konference ZKS SOZD Hmezd. Oceniti je potrebno,

(Nadaljevanje na 2. strani)

Na grobove lega turoben čas,
cvetje in svečke so poklon od nas.
Spomin na drage ne bo umrl,
dokler naš rod ne bo čas strl.

M. C.

Celje

Od 3. do 10. novembra bo
15. teden domačega filma.

Celjski obrtni sejem. Paviljončki v ospredju so Hmezadovi.

V ljudeh tli hotenje po spreminjanju. Zahtevajo jasno vizijo. Ta vizija je sicer zelo kleno in nedvoumno zapisana v naših dokumentih, zlasti v programu ZKJ, toda med njo in njenim izvajanjem je prepad, suša. V tej praznini je tudi še preveč shizofrenega, paranoičnega političnega ravnanja in pendrekov v rokah nesposobnežev, ki se boje novega in ne prenesejo različnega. Od tod tudi težnja po povprečnosti in rezanju glav, ki štrlijo ven. A kot rečeno, v ljudeh tli želja po spreminjanju. K tistim osebnostim, ki jim bodo ponudile oprijemljivo vizijo, se bodo obrnili. In jih podprli. (Seveda niti razmere niti ureditev ne iščeta ene osebnosti, pač pa je to čas in prostor za veljavo slehernega človeka, njegovih talentov in sposobnosti. Kdor pa bi to dušil, bi stopil v zgodovino kot človek, ki je pomagal v hude čase.) Javno mne-

nje se pri tem večkrat nagiba k novim, neobremenjenim, »alternativnim« generacijam. Toda pri tem se je treba zavdati, da mladi po letih niso tudi vedno mladi po idejah, da mlade moči niso same po sebi tudi napredne moči.

Za zdaj smo v tistem stanju, v katerem vsak sam zase poskuša obvarovati svojo individualno usodo. V brodomnih oziroma »džungelskih« stanih pa rešuje in odraščuje le skupni napor pri uresničevanju vizije, ki prihaja iz modrih ust.

MITJA MERŠOL

PROGRAMSKO VOLILNE SEJE OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZK

(Nadaljevanje s 1. strani)

kakšno je sodelovanje OOKZ s preostalimi DPO, kakšna je aktivnost komunistov v drugih DPO in samoupravnih organov, še posebej se je potrebno vprašati, kje so vzroki, da nam osnovne organizacije ZSMS ne delajo v vseh okoljih, kjer so zato pogoji (zadostno število mladih).

Poleg že navedenih usmeritev je potrebno v OOKZ tako v pripravah na programske volilne seje in potem tudi na njih temeljito:

– oceniti, kako so za svoje delovanje konkretizirale stališča zadnjih kongresov in kaj od tega so uresničile,

– ugotoviti, kako so pri svojih aktivnostih spoštovale vsebino in stališča sej CK ZKS in CK ZKJ ter bile pri tem uspešne ali ne in na kakšen način so pri svojem delu uveljavljale stališča našega komiteja,

– obravnavati in oceniti, katera vprašanja oz. problemi neposrednega okolja, v katerem OOKZ deluje, so se pojavili v vsebini njenega dela, in kaj so v zvezi s posameznimi vprašanji komunisti oz. njihove OO ZK konkretno ukrenile,

– oceniti, do kam je v posameznih OOKZ segel proces idejne, organizacijske, kadrovske in moralne prenove in kaj se je v načinu in vsebini dela na podlagi opredeljenega programa prenove spremenilo v delu OOKZ in njenih članov in pri krepitvi odgovornosti komunistov do lastne organizacije,

Komisija SOZD HMEZAD ŽALEC za oblikovanja in priznanja, na podlagi 17. člena pravilnika o podeljevanju priznanj SOZD HMEZAD ŽALEC,

razpisuje

natečaj za zbiranje predlogov za podelitev priznanj SOZD HMEZAD ŽALEC za leto 1987.

1.

Komisija SOZD HMEZAD ŽALEC za odlikovanja in priznanja razpisuje pogoje in rok za dajanje predlogov za podelitev priznanj SOZD HMEZAD ŽALEC za leto 1987.

Priznanja SOZD HMEZAD ŽALEC so:

PLAKETA SOZD HMEZAD V TREH STOPNJAH: ZLATA, SREBRNA IN BRONASTA PLAKETA

Plaketa SOZD se podeljuje za dosežene uspehe in rezultate, s katerimi, se povečuje ugled SOZD, DO ali TOZD, in sicer:

- za večletno trajnejše in uspešno delo oz. sodelovanje,
- za združevanje sredstev za naložbe, ki so skupnega pomena oz. prizadevanja pri izgradnji posameznih novih objektov ali kapacitet,
- posameznim delavcem, združenim kmetom in združenim obrtnikom za izredno uspešno, večletno delo ali sodelovanje, ki je dalo vidne rezultate,
- skupini delavcev, združenih kmetov in združenih obrtnikov za uspešno večletno delo ali sodelovanje, ki je dalo vidne rezultate.

PRIZNANJE SOZD HMEZAD

Priznanje SOZD se podeljuje za večletno uspešno delo oziroma poslovno sodelovanje, in sicer:

- DO in TOZD za večletno uspešno delo oziroma sodelovanje,
- posameznim delavcem, združenim kmetom in združenim obrtnikom oziroma skupinam le-teh, ki so s svojim prizadevanjem in delom pripomogli, da je njihova organizacija dosegla nadpovprečne poslovne uspehe oziroma razširitev proizvodnje,
- delavcem, ki so s svojim inovacijskim predlogom, ki je bil sprejet in uporabljen v DO, prispevali k uspešnejšemu in ekonomičnejšemu poslovanju,
- delavcem, združenim kmetom in združenim obrtnikom, ki so več let aktivno in uspešno delovali v samoupravnih organih in družbeno-političnih organizacijah v DO in SOZD ali kot delegati SOZD v družbeno-političnih skupnostih ali samoupravnih interesnih skupnostih.

2.

Za priznanja SOZD so lahko predlagani: delavec, združeni kmet, obrtnik, delovna organizacija, temeljna organizacija združenega dela, druga organizacija ali skupnost, skupina delavcev, skupina združenih kmetov ali skupina združenih obrtnikov.

3.

Podelitev priznanja SOZD lahko predlagajo delovni ljudje, delovne organizacije, družbeno-politične organizacije, samoupravni organi oziroma drugi organi ali organizacije v okviru SOZD HMEZAD ŽALEC.

Predlog za podelitev priznanja SOZD lahko oblikuje tudi komisija SOZD za odlikovanja in priznanja.

4.

V predlogu za podelitev priznanja SOZD mora predlagatelj navesti dela in dejanja, ki zaslužijo splošno, širše priznanje. Pri tem je mišljeno predvsem:

- večletno uspešno in vidno delo,
- izredna – posamezna družbeno koristna dela, delovni in drugi veliki uspehi ali dosežki.

5.

Predloge za podelitev priznanj SOZD sprejema kadrovska služba SOZD najkasneje do 15. novembra 1987.

6.

Priznanaja bodo podeljena na slavnostni seji delavskega sveta SOZD.

Predsednik komisije za odlikovanja in priznanja mag. Dušan VEDENIK

PRED SINDIKALNIMI VOLITVAMI

(Nadaljevanje s 1. strani)

nizacij in njihovih oblik za povezano in usklajeno delovanje ZS v TOZD, DO in SOZD, kadrovske uposobljenost, predvsem pa kakšna je bila učinkovitost pri uresničevanju sprejetih programskih usmeritev na prejšnjem občnem zboru oziroma na volilni seji organizacij in organov.

V samih pripravah na občne zbore moramo izhajati iz dejanskega stanja posameznih sredin brez olepševanja in črnoledosti okoliščin, ki so vplivale na (ne) delo sindikata.

Prav je tudi, da ne vidimo le slabe strani, temveč je potrebno pozitivno oceniti tisto, kar je bilo storjeno dobro.

Ne dopustimo, da nas preveča kritiziramo in malodušje, temveč realnost – stvarnost. Besedo naj ima članstvo, naša naloga pa je, da se občnih zborov v mesecu decembru tudi udeležimo in na njih povečamo svoje poglede, predloge in pohvale.

Občne zbore OO ZS in volilne seje sindikalnih konferenc v tozdih je treba izpeljati do 31. 12. 1987.

Volilne seje konferenc OO ZS v delovnih organizacijah in konferenc ZS v sozdu morajo biti do 20. 1. 1988.

B. P.

– obravnavati in oceniti aktivnost in ustreznost načina in vsebin dela občinskih organov ZK, CK ZKS in CK ZKJ, ki bi se moral kazati v drugačnih komunikacijah med organi in OOKZ, predvsem pa v dograjevanju možnosti OOKZ pri nastajanju usmeritev in stališč zveze komunistov ter na drugi strani v odgovornosti OO ZK pa tudi občinskih komitejev ZK, da širše usmeritve in stališča dobijo svojo izvedbeno obliko med komunisti in prek njih med drugimi ljudmi.

V akcijskih usmeritvah in programih, ki jih bomo sprejeli, moramo zagotoviti enotno in hitrejšo uveljavljanje vsebine in metod delovanja zveze komunistov, k čemer nas posebej zavezuje 3. in 4. seja CK ZKS in 5. seja CK ZKJ pa tudi seja CK ZKJ in CK ZKS o idejnih gibanjih v zvezi komunistov in v družbi.

Odgovor, kakšne bodo volilno programske seje in kakšno bo delo v bodoče, je v aktivnostih članov ZKS.

B. P.

OB 40-LETNICI KMETIJSKEGA ZADRUŽNIŠTVA V SAVINJSKI DOLINI

Kmetijska zadruga, ki nosi ime po Savinjski dolini, so kmetje, ki so jo zgradili. Žulji so bili njihovi zidaki, ker se niso rodili kot veljaki.

Sto let že raste grenka roža, nje duh je sapa, ki jih boža, pomlad, ki se vedno vrača, skrb in upanje, da trud se plača.

V času krize hmelj brez cene je ostal. Delal je zastoj, a v malodušje se Savinjecan ni podal.

Vseskozi mu zadruga stoji ob strani, da z mesom, mlekom se njegov narod hrani.

Da na tej zemlji bi savinjski rod ostal, poslanstvo prednikov varoval.

Milena Cencelj

Kmetijska zadruga Savinjska dolina je z združenimi kmeti in poslovnimi prijatelji oktobra praznovala. Med prejemniki priznanj za uspešno dolgoletno sodelovanje je tudi uredništvo Hmeljarja.

Začetek združništva v Savinjski dolini sega daleč v predvojne čase. Takrat so nastale kmetijske denarne zadruge in hmeljarska zadruga. Zanimivo je, da se je združništvo začelo v težkih časih v želji po enotnosti, solidarnosti, skupni pridelavi, predelavi, prodaji, skupnem vlaganju... skratka v želji po čim večji učinkovitosti. Povojni razvoj kmetijskega združništva je bil zelo raznolik in je v teh 40 letih dosegel ogromen napredek pri opremljanju kmetij z mehanizacijo, pri usmerjanju, selekciji živine, zaščiti... Lahko se primerjamo z na-

Celje

Četrty samoprispevek?

Namenjen bi bil predvsem zdravstvu in manj razvitim krajevnim skupnostim. O njem bodo razpravljali delegati vseh zborov celjske občinske skupščine na sejah 5. novembra.

Največji kriminal

Agrokomec iz Velike Kladuše je zagrešil največjo povojno goljufijo z menicami in prizadel že tako slabemu gospodarstvu še dodatne težave. Med kupci nepokritih menic je tudi SOZD Hmezd, ki o nakupu še ni dal za članstvo in javnost podrobne obrazložitve.

prednimi sosedi. Toda pred nami je še ogromno dela. Urediti še moramo hmeljišča, sadovnjake, posušiti vso še zamočvirjeno zemljo, urediti melioracije, namakalne sisteme in vodni režim. Vse to, če bodo sredstva, načrtujemo kratkoročno. Skupno načrtujemo, pridelujemo, dodelujemo in nastopamo na trgu. Pošteno razdelujemo proizvodne stroške tako, da so zainteresirani pridelovalci in prodajalci. Kmetijstvo mora postati družbeno priznano. Vsi, ki spremljajo naš razvoj in naše delo, morajo od nas nakazane probleme reševati hitreje v skupno korist. Saj brez razvoja vasi ni drugega.

Z vsemi kmeti in sodelavci, s katerimi smo sodelovali ta dolga leta v dobrem in slabem, želimo poštenih odnosov še v prihodnje.

Direktor KZ Savinjska dolina
Vlado Kralj, inž. kmet.

Oživljanje Novega Celja v skladiščno, proizvodno in upravno središče DO AGRINE

Agrina že tretje leto oživlja kompleks Novega Celja za svoje vitalne potrebe. Po prevzemu je bilo potrebno kompleks Novo Celje najprej zaščititi in preprečiti nadaljnje propadanje objektov in odpujanje predmetov. Takoj po prevzemu smo pričeli z adaptiranjem objektov, ki niso terjali večjih adaptacijskih posegov. Že po enem letu smo začeli naseljevati posamezne objekte. Temeljne organizacije Agrine Sadeks in Mega sta prva dobila v tem kompleksu svoje poslovne prostore. Kolektiv Agrine je prva leta organiziral več udarniških akcij za urejanje parka in za lepši videz Novega Celja. Sedaj pa že drugo leto stalno oskrbuje in skrbi za urejenost nasadov redno zaposlen oskrbovalec.

Po prevzemu kompleksa Novo Celje smo pričeli s prostorskim programom v sodelovanju s strokovnjaki Zavoda za spomeniško varstvo. Ta prostorski program smo dopolnjevali in k rešitvi pritegnili celo vrsto strokovnjakov: arhitekta, strokovne delavce regijskega republiškega zavoda za spomeniško varstvo, občine in Zavoda za urejanje zemljišča ter tako prišli do kvalitetne in smotrne prostorske opredelitve. Pri tem je upoštevana zahteva Agrine ob prevzemu kompleksa za njene potrebe, kot tudi zahteva Zavoda za spomeniško varstvo za ohranitev graščine in parka, kot kulturne dediščine.

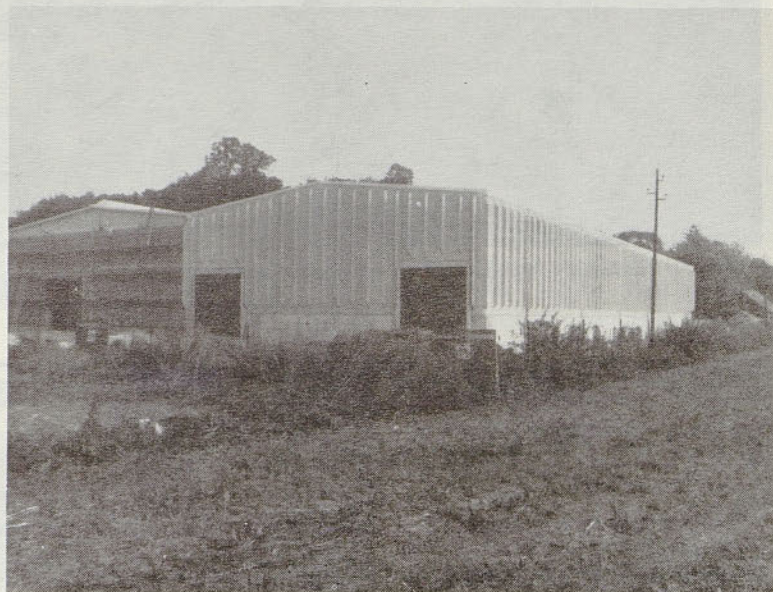
Prostorski program predvideva pozidave hal za skladišča in za proizvodne potrebe ob celotnem zahodnem delu kompleksa. Te skladiščno-proizvodne kapacitete bodo po skrajno zahodni meji povezane s tovarno cesto in industrijskim tirom, med novogradnjami in parkom bo sledila močnejša dreves-

na zavesa, ki bo ločila skladiščno predelovalni del kompleksa od mirnega poslovno-upravnega dela, ki bo ohranjal staro podobo z dvorcem, nekaj stavbami in parkom. V tem delu bo dopustna le manjša dozidava k sedanjemu objektu TOZD Sadeks in to za zaklonišče ter za delno povečanje dosedanjih predelovalnih kapacitet.

Odstranjeni bodo stanovanjski objekti razen stanovanjskega objekta pri vhodu. Ta objekt bo služil potrebam delavcev-vzdrževalcev. Zgodovinsko pomembna objekta dvorec in konjušnica bosta obnovljena in služila potrebam upravno-poslovnih prostorov. Objekt nekdanje konjušnice, ki je po zahtevah Zavoda za spomeniško varstvo manj zahteven, obnovljamo. Ta objekt bo poslovno-upravni prostor TOK Mege. Prehodno bo v tem objektu poleg Mege tudi del skupnih služb DO. Načrt za

se skoncentrira skladiščenje vsega blaga TOZD Veleprodaja in Sadeksa. S tem pa bo dosežena večja preglednost, učinkovitost in pocenitev skladiščne manipulacije, kar je pogoj za konkurenčnost. Pri tem je potrebno pripomniti, da imamo v primerjavi z enakimi podjetji dosedaj zdaleč neprimerna skladišča. Večina trgovskih OZD ima sodobne skladiščne komplekse kot npr. Kovinotehna na Hudinji. Naši skladiščniki imajo pri pripravi komisij zelo težko delo. Težko je nalagati blago po kupcih iz različnih skladišč in po različnih vrstah blaga po maršrutnem vrstnem redu dostave. Vsaka napaka je v teh težkih kriznih časih lahko usodna za izgubo kupcev. Tudi kontrola je na relaciji Žalec-Vrboje-Novo Celje težka, kjer so raztresena nefunkcionalna skladišča.

Z aktiviranjem predstavljenega pro-

Novo podno skladišče Agrine v Novem Celju.

prenovi dvorca in parka je že v izdelavi. Dvorec bomo pričeli obnavljati že prihodnje leto. Obnova bo trajala nekaj let, seveda bo odvisna od lastnih in zbranih sredstev. Že v naslednjih dneh bomo dali zahtevo za obnovo dvorca Občini Žalec ter Kulturni skupnosti občine in republike. Ti naj bi vključili obnovo dvorca že v plane za leto 1988. V dvorcu bodo poslovno-upravni prostori delovne organizacije in TOZD Veleprodaja. Osrednjo reprezentančno dvorano bomo vrnili v prvotno stanje. Odkrile se bodo zakrite freske in obnovili vsi detajli dvorane. Ta dvorana bo služila tudi Skupščini občine, društvom, političnim organizacijam in OZD za svečane namene. Dvorec in osrednji del parka bosta ohranila nekdanjo podobo. Tudi prometno bo sedanjí vohod z drevoredom namenjen samo pešcem. Osebni avtomobilski promet bo potekal ob sedanjí cesti proti Dobriši vasi in nato po vzhodnem delu kompleksa, kjer bodo tudi parkirni prostori. Cesta ob Novem Celju v smeri Dobriše vasi se bo uredila in razširila v pešpot. To je gotovo tudi v prid občanom Dobriše vasi in Petrovč. DO Agrina je Novo Celje obnovila in z asfaltom preplastila cestišče, obnovila vodovodno omrežje, elektriko za obnovljene objekte, kanalizacijo in napepljala PTT linije in linije za povezavo z računalnikom. Vse te naprave so bile dotrajane in so se morale obnoviti ali pa jih sploh ni bilo. Dosedaj je bilo obnovljenih 6 objektov. Vsako leto pa se obnavlja in prekriva streha na dvorcu. Za vse to je bilo vloženih že veliko sredstev. Letos smo pristopili že k izgradnji dveh skladiščnih hal za potrebe TOZD Veleprodaja. V naslednjih letih bodo tem halam sledile nove, vse s ciljem, da

grama za kompleks Novo Celje bomo delavci DO Agrina uspeli:

– ohraniti graščino s parkom, kot spomenik prve kategorije naslednjim rodovom,

– DO Agrina bo imela delovne pogoje in možnost nadaljnega razvoja.

Kompleks Novo Celje bo postal poslovno zelo živahen, saj se bo prav tu opravljala pretežno za DO Agrino skladiščna dejavnost, predelava zdravilnih rastlin in raziskave na tem področju ter poslovna aktivnost tako na trgovskem področju, kot na področju malega gospodarstva ter predelavi zdravilnih rastlin. V Novo Celje bodo prihajali poslovni partnerji iz vse Jugoslavije kot tudi iz inozemstva. Prehod grosistične dejavnosti iz Žalca v Novo Celje bo hkrati omogočal razširitev in razvoj maloprodaje v Žalcu v pravi nakupovalni center. Žal bi ta bil še mnogo popolnejši, če bi lahko pridobili prostore Coca-cole. V takem primeru bi se ta center lahko kosal z večjimi centri poznanimi na Zahodu. Gotovo pa bo prednjačil v Jugoslaviji.

S sprostitev nefunkcionalnih skladišč v Vrboju bo nastala možnost za ureditev parkirnih prostorov za potrebe TOZD Transport in za formiranje nove obrtne cone. Tu želimo aktivirati tudi lastno elektrarno. Tako se bo s polnim aktiviranjem Novega Celja povečala funkcionalnost in izboljšali pogoji dela v vseh TOZD in DSSS DO Agrine.

Glavni direktor DO
Ivan DEBELAK

31. OKTOBER –
dan varčevanja

Hmeljar

Na farmi v Žepini so silirali ogromne količine koruzne silaže.

PROBLEMATIKA MLEČNE PROIZVODNJE

Ekonomski položaj v živinoreji, še posebej pa v mlečni proizvodnji, postaja vse bolj kritičen in zaskrbljujoč.

Administrativen način urejanja cenovnih razmerij na področju živinoreje se je zopet pokazal kot neustrezen ukrep in ni dal ustreznih učinkov. Problemi se rešujejo samo kratkoročno glede na probleme preskrbe, ne rešujejo pa se z vidika stabilne živinorejske proizvodnje.

Neugoden vpliv ekonomske politike, brezglavo divjanje cene koruze, krmil in drugega repromateriala, je v septembru še povečal razkorak med rednimi proizvodnimi stroški in odkupno ceno pri prireji mleka.

Vsa leta od 1962. leta iz leta v leto, izjema so le štiri leta, ugotavljamo višjo ceno prireje od tistega, kar proizvajalec dobi. Vsa leta bolj ali manj glasno opozarjamo na nepravilna cenovna razmerja, ki pa se kljub vsemu samo poglobljajo. Kakšno je stanje, naj ponazorim samo z nekaj podatki. Kmet je lahko leta 1980 kupil traktor za 18.610 l mleka, 1986 za 28.000 l, sedaj v septembru pa mora dati že 44.000 l mleka. Za 1 l mleka dobi danes kmet samo še 76 dkg krmila, normalno bi bilo, da bi dobil 1,1 kg krmil. Za 1 l mleka je komaj 9 dcl mineralne vode. Delavec pa lahko danes za povprečni OD že kupi 1000 l mleka, 1965. leta le 551 l, 1986 pa 920 l.

Takšno stanje v mlečni proizvodnji dela nepopravljivo škodo celotni govedoreji.

Padca standarda ni mogoče zadržati z administrativnim zadrževanjem cen mleka in ob tako velikem porastu drugih življenjskih artiklov.

Prireja litra mleka danes stane 280 din, kmet pa zanj dobi le 185 din. Razlika je 95 din.

Družbeni sektor ima še večjo izgubo, saj ima 15 odstotkov tudi višje stroške. Liter konzumnega mleka v maloprodaji stane le 215 din. Torej imajo izgubo tudi mlekarne s predelavo.

Takšno stanje v prireji in predelavi mleka ni več vzdržno, zato so neodložljivi hitri ukrepi saniranja. Zahtevamo ekonomske pogoje za gospodarjenje v proizvodnji mleka. Ti pa so v sprostivni cene mleka in v vzpostavitev pravih delitvenih razmerij znotraj repoverige. Če se problematika cene mleka ne uredi na zvezni ravni, mora republika najti sredstva za subvencioniranje nastalih razlik.

Rudi Trobiš, kmet. inž.
Proizvodna koordinacija

BRALCI!

Marsikaj koristnega veste, ste slišali ali brali. Sporočite nam, da povemo še drugim.

Urednik

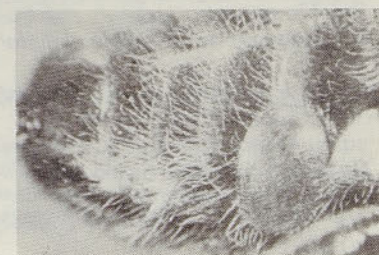
Zelje je na njivah gnilo, v trgovinah pa ga ni bilo.

Razvoj čebelje družine in Varoae Jacobsoni na področjih z različnimi možnostmi ponovne okužbe

V Zvezni republiki Nemčiji je bilo leta 1980 še zelo malo čebeljih družin okuženih z Varoo Jacobsoni (VJ), zato je število VJ v družinah tudi počasi naraščalo. Leta 1982 je bilo okuženih že več čebeljih družin, ki so počasi slabele. V tem času je bilo zatiranje VJ čedalje težje in neučinkovito tako, da biološki načini zatiranja v letih 1983 in 1984 niso dali pričakovanih rezultatov. Zanimivo je bilo odkritje, da je bil razvoj VJ na področjih z gostejšo naseljenostjo čebeljih družin upočasnjen bolj kot na področjih z redkejšo naseljenostjo. Navedeno spoznanje je vodilo nemške strokovnjake, da so se lotili raziskave, ki jo bomo opisali. Primerjali so področje Schwarzwalda, ki je bilo redkeje naseljeno s čebeljimi družinami, s Pore-

Razvoj čebelje družine

Konec maja so čebelje družine zasedale 10 ulic, torej je bilo v družinah med 9.000 in 12.000 čebel. Višek razvoja so dosegle konec julija, ko so jih zasedale 16 do 17. Nato so močno oslabele tako, da so jih konec septembra zasedale le še 8.

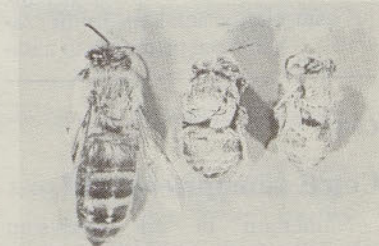

Odrasel zajedalec na čebeli.

Zanimivo je, da so bile čebelje družine sprva močnejše razvite v Porenju, kot v okolici Schwarzwalda. Pozneje so se na obeh področjih razvijale približno enako. Povedati je treba še to, da so vse družine izvirale iz narejenecv in so bile ves čas raziskave nekoliko slabše razvite kot starejše družine. Narejence so delali konec maja. Tri tedne po začetku raziskave so v družinah našli 7 do 10 satov zalege. Družine so se dobro razvijale vse do konca julija, proti koncu septembra pa so močno oslabele. Slabele so na obeh področjih enako tako, da statistično značilnih razlik niso ugotavljali.

Razvoj Varoae Jacobsoni

Sprva je bilo število VJ neznatno. V začetku julija so bile na obeh področjih že močnejše okužene. V Porenju so bile celo najmočnejše. Ob koncu septembra je bila okužba celo 35 % (35 % čebel je imelo zajedalca). V okolici Schwarzw-

Prizadete čebele: levo zdrava, desno huje prizadeti.

walda je bila okužba le 10 %. Podobno so ugotavljali tudi na zalegi. Konec julija je bila okužba najmočnejša in je bila v Porenju 60 % ter v okolici Schwarzwalda 14 %. Kakšna razlika! Da bi natančneje ugotovili, kakšna je dejanska okuženost, so v obeh okoljih zažveplali po štiri čebelje družine. V Porenju je bila okužba 41,5 % in v okolici Schwarzwalda 8,8 %. Povedati je treba še to, da v okolici Schwarzwalda v krogu 1,5 km niso naselili novih čebeljih družin tako, da se je VJ razvijala samo iz teh družin.

(Nadaljevanje na 5. strani)

OPOZORILO

Vse pridelovalce hmelja v družbenem in zadržnem sektorju opozarjamo, da po odloku o javnem redu in miru (Uradni list SRS, št. 31/84) ni dovoljeno zaradi varstva zdravja ljudi in čistote puščati hmeljske odpadke – hmeljevino na odlagališču ob strojnih šupah dalj kot 2 meseca po končanem obiranju hmelja oz. po 15. novemberu vsakega leta. Prav tako obrane trte hmelja ne odvažajte na divja odlagališča odpadkov, v opuščene gramozne jame ali v gozd, temveč na kupe in sežgite.

Prav tako opozarjamo vse pridelovalce koruze, da že v jeseni pospravijo obrana koruzna stebila in tako preprečujejo širjenje škodljivca – koruzne (prosenje) vešče. Čeprav je skrajni rok spravila koruznice po republiškem odloku 31. marca vsako leto, nepospravljena koruzna stebila – predvsem spodnji deli stebila in koci – predstavljajo v zimskem času glavni izvor okužbe in širjenja škodljivca za naslednje leto. Pred oranjem – najbolje še jeseni – mora biti koruznica odstranjena in se lahko koristi za krmo, kompost, podor ali pa se zažge skupaj z izravnanimi štrclji.

Kdor opozoril ne bo upošteval, bo izpostavljen ukrepom po inšpekcijskem organu.

Kmetijska inšpekcija
SO Žalec

Razvoj čebelarstva družine in Varoe Jacobsoni na področjih z različnimi možnostmi ponovne okužbe

(Nadaljevanje s 4. strani)

V Porenju so naselili 300 m stran od nadziranih družin še druge. Okužba je bila tu zelo močno, ker se nekaj čebel vedno zaleti v tuje panje. Razvoj družin je bil v obeh okoljih približno enak tako, da je tudi VJ imela približno enake možnosti za razvoj. Mnogo močnejšo okužbo v Porenju si lahko razložimo le z gostejšo naseljenostjo tega področja.

Zaključne misli

Raziskava je pokazala, da se VJ tudi v malo okuženih družinah hitro razvija, če so v bližini (do 2 km) še druge okužene družine.

Ta ugotovitev velja še posebej za Porenje, ki ga lahko primerjamo s Savinjsko dolino ali nekaterimi področji v Sloveniji. V teh okoljih se jakost okužbe z VJ kmalu izenači tako pri zdravljenjih, kot pri nezdravljenih družinah. Zato spomladanski in poletni ukrepi proti VJ nimajo posebnega vpliva na njen razvoj jeseni. **Okužba se lahko zmanjša le, če se učinkoviti ukrepi proti VJ izvajajo na nekem strnjem področju v istem obdobju na vseh stojiščih.**

Kdo mora te ukrepe zahtevati, izvajati in koordinirati pa vemo vsi: In kako je pri nas?

Prevod iz TU 7/87
Dušan Vedenik

Ogled uspelega nasada koruznih sort.

Na Sadjarstvu Mirošan pripravljena za izvoz.

Tu načrtuje KZ Savinjska dolina pitališče za 25.000 brojlerjev.

Drobne:

»Odprti dan« je bil v Mlekarni Arja vas v soboto, 3. oktobra. Obiskovalci so bili z ogledom zelo zadovoljni in pod vtisom velikosti.

X

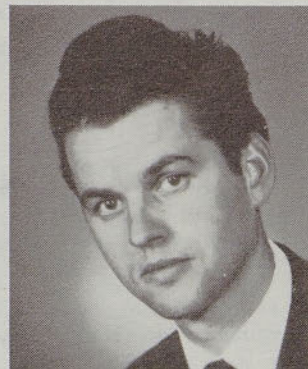
Branko Mikulič, predsednik ZIS, je na jesenskem sejmu v Zagrebu pred direktorji zagotovil, da se moramo čimprej posloviti od dogovorane ekonomije in preiti na tržno gospodarstvo.

X

Na Sadjarstvu Mirošan so letos z letino kar zadovoljni pa tudi s cenami. Manjše količine jabolk so tudi izvozili.

X

Sredi oktobra je izšla kot izredna priloga Hmeljarja lična knjižica **40 let kmetijskega zadržništva v Savinjski dolini** v nakladi 2.000 izvodov.

Kratek razgovor s Francem Gučkom

Vi ste eden od triintridesetih prejemnikov priznanja za požrtvovalno delo pri izgradnji sirarne v Šmarju pri Jelšah. V sirarni ste že dalj časa?

Da. Začel sem 1965. leta. Sodeloval sem pri prvi sanaciji, ki so jo izvedle Ljubljanske mlekarnice. Takrat smo povečali zmogljivost od 10.000 na 20.000 l mleka. Tudi pri izgradnji nove sirarne je bilo in je še veliko dela. Sedaj sem namestnik vodje obrata Franca Buta in imam največ dela okrog utekanja sirarne in razporejanja del.

Kakšen bo izbor sirov?

V starem obratu smo delali tako kot skoraj vsi mlekarni in sirarni v Sloveniji sir trapist. Kasneje smo delali tudi že v stari sirarni Šmarski Rok po sistemu za mehke sire in ga prilagodili okusu naših kupcev. V novi sirarni je vse kontinuirano od sprejema mleka do sirarne. Odpadlo je težavno ročno pranje kant. Higiena je zelo dobra in zato je že v začetku sir kvalitetnejši. Poleg že omenjenih sirov načrtujemo še druge, po potrebi bomo pričeli tudi s skuto.

Nove sirarne smo zelo veseli. Za začetek delamo z okoli 30.000 litri mleka dnevno.

Hvala za razgovor.

Vy

Hmelj

Dva recepta

Poparek, ki ga pripravimo iz dveh čajnih žlic zdrobljenih storžkov in skodelice vode, zbuja tek, pomirja, uspava, pomaga pri bolečem mesečnem perilu in živčnosti. Zoper uvelo kožo pa žlico hmelja prelijemo z litrom vrele vode, pokrijemo in pustimo, da se ohladi do mlačnega. S poparkom si zjutraj in zvečer umijemo obraz.

Čaj za nego las: pripravimo zavretek iz dveh žlic zdrobljenih storžkov in enega litra vode (po možnosti deževnice). Lase umijemo s primernim šamponom in jih 10 minut močimo s hmeljevim zavretkom, s katerim lase tudi speremo. Utrujenim lasem brez leska tako vrnemo naravni videz in lesk.

Prof. TATJANA ANGERER

Odbor za stanovanjske zadeve SOZD HMEZAD ŽALEC na osnovi 25. člena Samoupravnega sporazuma o združevanju in uporabi sredstev za stanovanjsko izgradnjo in določitvi skupnih enotnih osnov za pridobitev stanovanjske pravice in posojil za izgradnjo ali nakup zasebnih stanovanj objavlja

JAVNI RAZPIS

za dodelitev družbenih stanovanj oziroma posojil za individualno stanovanjsko izgradnjo.

Predmet razpisa so vsa družbena stanovanja, ki se bodo sprostila, oziroma bodo kupljena in vseljena do sprejetja prednostnih list po razpisu v letu 1988.

Za individualno gradnjo in nakup je po planu porabe sredstev za stanovanjsko izgradnjo za leto namenjenih 79.080.000,00 din.

Javni razpis velja za delavce TOZD/DS/DO, ki v smislu in na osnovi sprejetega Samoupravnega sporazuma o združevanju in uporabi sredstev za stanovanjsko izgradnjo in določitvi skupnih enotnih osnov za pridobitev stanovanjske pravice in posojil za izgradnjo ali nakup zasebnih stanovanj združujejo stanovanjska sredstva na nivoju SOZD HMEZAD ŽALEC.

Prijava na javni razpis za dodelitev družbenega stanovanja vsebuje:

- prošnjo,
- vprašalnik o stanovanjskih in drugih razmerah prosilca,
- izjavo o lastni udeležbi,
- potrdilo o delovni dobi prosilca,
- potrdilo o OD vseh družinskih članov in
- izjavo o drugih dohodkih.

Za dodelitev posojila za individualno stanovanjsko gradnjo pa poleg gornjega še:

- gradbeno dovoljenje ali potrdilo o priglasitvi del,
- dokaz, da je prosilec lastnik stanovanja ali stanovanjske hiše (v primeru razširitve ali obnove),
- predračun stroškov in
- dokazilo, da namensko varčuje v LB (fotokopijo pogodbe o namenskem varčevanju).

Obrazce prijave dobite in izpolnjene z zahtevanimi podatki ter ostalo dokumentacijo vložite pri referentu za kadrovske zadeve TOZD/DS/DO do vključno 16. 11. 1987.

Vloge, ki ne bodo vsebovale zahtevnih podatkov, potrdil in ostalih zahtevnih dokumentov, ne bomo obravnavali. Prav tako ne bomo obravnavali vlog, ki bodo prispele po objavljenem roku!

Odbor za stanovanjske zadeve
SOZD HMEZAD ŽALEC

IZLET AKTIVA UPOKOJENCEV HMEZAD

Poletje se je prevesilo v jesen. Prav v tem času je predsedstvo aktivna upokojencev Hmezad s pokroviteljem Celjsko mesno industrijo organiziralo izlet vseh upokojencev SOZD v Slov. Konjice in na Roglo. Lahko bi tudi rekli, da je bil to že drugi letošnji praznik še vedno vedrih in veselih ljudi v jeseni življenja.

Dva avtobusa potnikov sta pristala pred KZ Slov. Konjice. Tu je bil ogled prostranih vinogradov in sadovnjakov ter seveda vinske kleti. Predstavniki KZ tov. Zidanšek nas je pospremil po »vinski« cesti, nas seznanil s strokovno obdelavo in pridelavo te zapepljene konjiške kapljice. Šegavo je s poudarkom dejal: Po kosilu en kozarček, če pa je zastoj pa še več, nikakor ne na silo; saj sta si pitje in ljubezen enaka.

Po prigrizku in pokušnji vina, verjeli ali ne, smo prav »židane« volje nadaljevali pot na Roglo do kočice na Pesku. Prvi jesenski dež nam ni prikrajšal veselega razpoloženja, saj je pokrovitelj poskrbel za odlično pogostitev.

Ob konjiški kapljici, ubranih domačih pesmih, veselju in humorju se je naše prijetno razpoloženje nadaljevalo do poznih popoldanskih ur. Naša jesen življenja ni osamljena in tudi ne pozabljena.

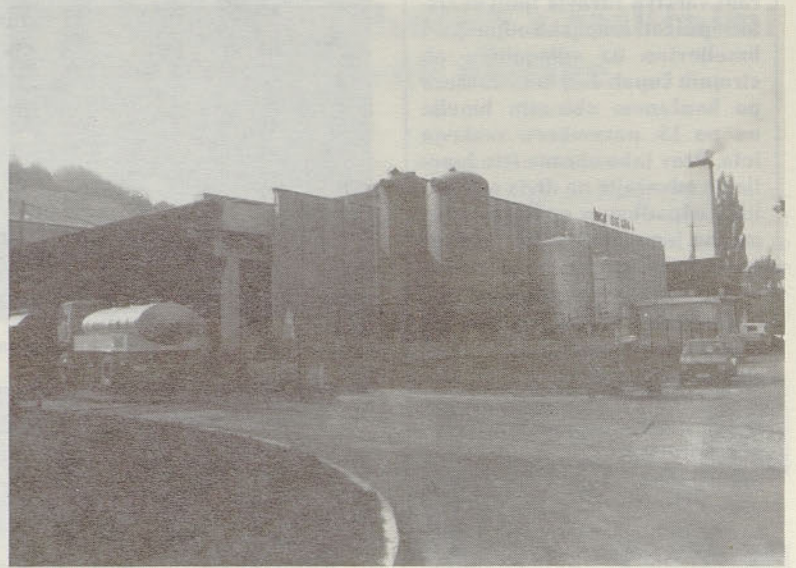
Vsi udeleženi upokojenci se iskreno zahvaljujemo predsedstvu, kot organizatorju izleta, pokrovitelju in KZ Slovenske Konjice.

*Konjičani pod Pohorjem so doma,
ne rabijo kurjave, ker jih greje kapljica,
traminec žlahtni zasidra se v telo,
v Konjice se podajte, zares vam žal ne bo.*

Romanca Škorjanc

NOVA SIRARNA V ŠMARJU

Z delom je uradno pričela po slavnostni otvoritvi 4. septembra. Po govorih, v katerih so orisali zgodovino, razvoj in potrebo sirarne, so podelili najprizadenejšim pri gradnji priznanja in poudarili njen velik pomen za ožje in širše okolje.

Sedaj predela dnevno le 30.000 l mleka.

Gavda zori v zorilnih kletih 60 dni.

Kemijski tehnik Marija Hostnik pri rednem testiranju mleka ob prevzemu.

Parni čistilniki gredo v Agrini dobro v prodajo.

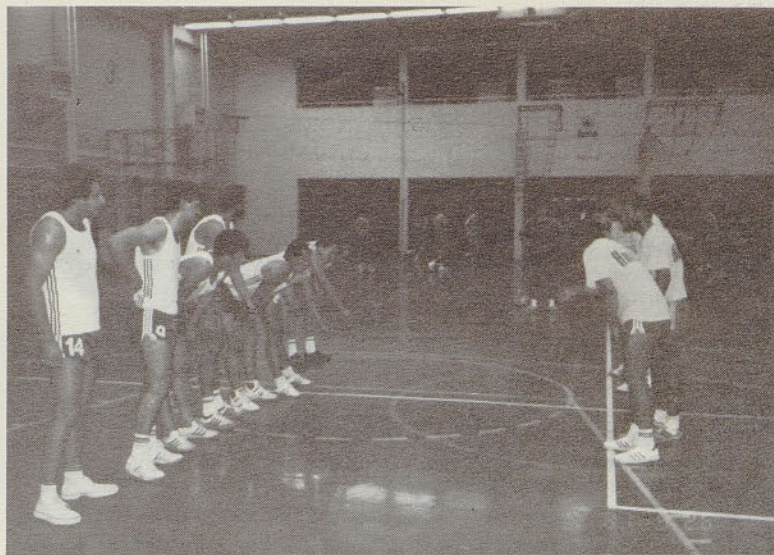
Neusmiljeno se slabšajo vsi kazalci gospodarjenja: produktivnost, učinkovitost, kakovost, motivacija za delo, struktura proizvodnje. Od tod izvirajo vse druge nesreče, tako v življenju kot v dolgoročnejšem razvoju, ki v seštevku povzročajo tisto, kar imenujemo gospodarska in politična kriza države.

Kmet

Monopolisti in vsi tisti, ki izkoriščajo v tej situaciji privilegiran položaj, čez vse mere izkoriščajo kmeta, delavca in upokojenca iz direktne dela.

ŠPORTNICE IN ŠPORTNIKI HMEZADA PRIZADEVNO POMERILI SVOJE ŠPORTNO- TEKMOVALNE SPOSOBNOSTI

Čemerna oblačnost, ki je k sreči ostala brez dežja ni 26. septembra zaustavila ljubiteljsko aktivnih športnic in športnikov Hmezada, da se ob napovedani uri ne bi zbrali na zbornem mestu v Športnem centru Žalec, prizorišču poletnih športnih iger Hmezada 1987.

Športni pozdrav.

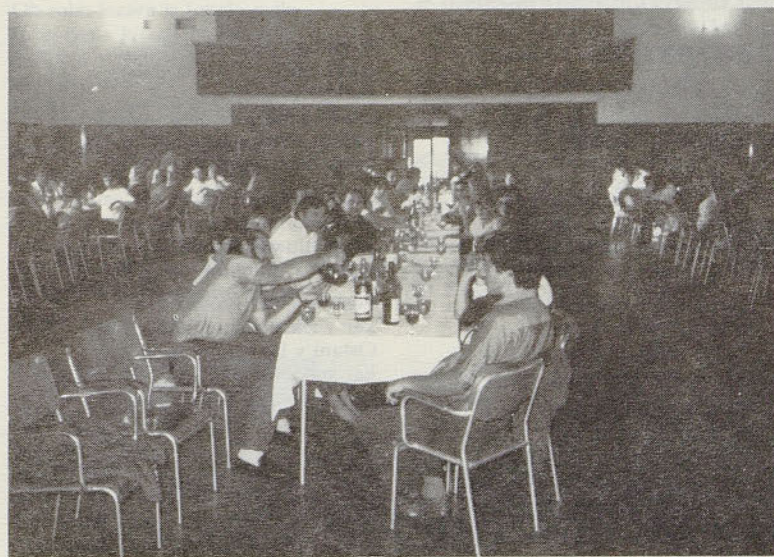
Ogrevanje.

Razglasitev rezultatov in podelitev pokalov.

Borbena igra v telovadnici.

Zaključek športnih iger Hmezad 1987.

Mali nogomet na igrišču.

Udeležence nismo postavili v vrsto in jih prešteli (kot v šoli), zbralo se jih je najmanj okrog 170, v igrah pa jih je sodelovalo še več, ker je bilo tekmovanje v šahu in namiznem tenisu opravljeno že med tednom. Resničnost ocene udeležencev nam potrjuje dejstvo, da so na igrah sodelovale ekipe 15 delovnih organizacij od ... , vemo koliko jih je.

REZULTATI

ŽENSKE – ODBOJKA:

1. Jata Zalog
2. Strojna Žalec

3. KZ Drava Radlje
4. KK Šmarje
5. Celjske mlekarne
6. KZ Ilirska Bistrica

KEGLJANJE:

1. Gostinstvo-turizem Žalec
2. Celjske mlekarne
3. Jata Zalog
4. Strojna Žalec
5. Agrina Žalec
6. KK Šmarje
7. KZ Drava Radlje
8. KZ Slovenska Bistrica

(Nadaljevanje na 8. strani)

SLOVO OD SAMSKEGA STANU

Pred hmeljskim obiranjem nam je Tonček povedal, da se bo oženil. Dogovorili smo se, da mu bomo pripravili nepozabno slovo. Tako smo se v drugi polovici septembra lepega petkovskega popoldneva mlajši sodelavci poslovili od njega, starejši pa sprejeli kot sotrpina v svoje vrste.

Da ni to tako enostavno, je Tonči spoznal na lastnem križu. S pitjem mešanice šmarnice in primorskega vina z dudo iz stekleničke za dojenčke je dokazal piske sposobnosti. Marsikaj smo mu naložili in mnogo je pretrpel. Ostal je čvrst. Bodoči mož je tako uvodoma spoznal, da ni enostavno biti oženjen in pokopan brez lopate.

Morda sedaj že premišluješ, kaj čaka v zakonu te. A, če nasvet kak potrebuješ, ti Franc naš prav vse pove.

Res, včasih imel boš težave, ti bo dejal to Franc rad. Če hočeš imeti jih prek glave, potem od doma boš zbežal.

Vrnitev je nato svečana čez kakšno ur'co ali dve, te čaka postelja postлана, a zraven hrbet ženkice.

Morda bo večkrat res drugače, a takrat šlo bo pač zares. In spomni se, kdo nosi hlače. Tedaj naj mali stopi vmes.

Ostalo vse boš že spoznal potem, ko rinčko ji boš dal. Sedaj pa Marjan ti poglej, če muhe so na živalici tej.

Gobarjevo veselje.

(Nadaljevanje s 7. strani)

Najboljše 3:

1. Štampar Štefka, GT 202 lučaja
2. Kovačič V., CM 181 lučajev
3. Zvonar, Jata 176 lučajev

STRELJANJE:

1. Skupne službe SOZD
2. Celjske mlekarnе
3. Strojna Žalec
4. KZ Drava Radlje
5. KK Šmarje
6. KZ Slov. Bistrica

Najboljše 3:

1. Kveder Milena, DSSS 120 krogov
2. Ojdanič Jožica, DSSS 116 krogov
3. Muhovič Alenka, ST 114 krogov

NAMIZNI TENIS:

1. Agrina Žalec
2. Hmezad e. i.
3. Skupne službe SOZD
4. KZ Drava Radlje
5. Celjske mlekarnе

MOŠKI – MALI NOGOMET:

1. Minerva Zabukovica
2. Jata Zalog
3. Strojna Žalec
4. Celjske mlekarnе
5. KZ Drava Radlje
6. KZ Savinjska dolina
7. Skupne službe SOZD
8. Agrina Žalec
9. Kmetijstvo Žalec
10. Celjska mesna industrija

KOŠARKA:

1. KK Šmarje
2. Strojna Žalec
3. Celjske mlekarnе
4. Agrina Žalec
5. KZ Drava Radlje
6. Minerva Zabukovica
7. Skupne službe SOZD
8. KZ Savinjska dolina
9. Celjska mesna industrija

ODBOJKA:

1. KZ Savinjska dolina
 2. Strojna Žalec
 3. Skupne službe SOZD
 4. Agrina Žalec
- od 5. do 9. mesta so se uvrstile:
KK Šmarje, Jata Zalog, KZ Slov. Bistrica, Celjske mlekarnе, KZ Drava Radlje

KEGLJANJE:

1. Celjske mlekarnе
2. Jata Zalog
3. Celjska mesna industrija
4. Strojna Žalec
5. Minerva Zabukovica
6. Kmetijstvo Žalec
7. KZ Drava Radlje
8. KZ Slov. Bistrica
9. KZ Savinjska dolina

Najboljši trije:

1. Grilanc, CM 451 lučajev
2. Lešnik, CMI 446 lučajev
3. Kompan, CM 416 lučajev

STRELJANJE:

1. Celjska mesna industrija
2. Minerva Zabukovica

3. KZ Drava Radlje
4. Kmetijstvo Žalec
5. Skupne službe SOZD
6. Agrina Žalec
7. Celjske mlekarnе
8. KK Šmarje
9. KZ Savinjska dolina
10. Strojna Žalec
11. KZ Slov. Bistrica

Najboljši trije:

1. Kotnik Rudi, MI 175 krogov
2. Založnik Franc, CMI 174 krogov
3. Valand Poldi, CMI 173 krogov

NAMIZNI TENIS:

1. Celjska mesna industrija
2. KZ Drava Radlje
3. Skupne službe SOZD
4. Strojna Žalec
5. Agrina Žalec
6. Celjske mlekarnе
7. Kmetijstvo Žalec

ŠAH:

1. Celjska mesna industrija
2. Skupne službe SOZD
3. KZ Drava
4. Kmetijstvo Žalec

Udeleženci turnirja v tenisu, ki je bil 1. 10. 1987 v Žalcu, so se uvrstili takole:

1. Domjanič Milivoj, DSSS SOZD
2. Hohnjec Zlatko, KK Šmarje
3. Šporin Andrej, IB-HKS Žalec
4. Bobovnik Mišo, HM e. i.
5. Vrhovec Dušan, DSSS SOZD
6. Lešnik Mišo, CMI

itd.

Posebnih statistik z »največ« (ali »najmanj«) pokalov, golov, košev in tako dalje nismo delali, pač pa najzanimivejšo, to je skupno ekipno uvrstitev, ki je naslednja:

1. KZ Drava Radlje 125 točk
2. Celjske mlekarnе 116 točk
3. Strojna Žalec 110 točk
4. Skupne službe SOZD 97 točk
5. Agrina Žalec 79 točk
6. Celjska mesna industrija 71 točk
7. Jata Zalog 68 točk
8. KK Šmarje 65 točk
- 9.–10. Minerva Zabukovica 50 točk
- 9.–10. Kmetijstvo Žalec 50 točk
11. KZ Savinjska dolina 47 točk
12. KZ Slov. Bistrica 41 točk
13. Gostinstvo-turizem Žalec 15 točk
14. Hmezad e. i. 14 točk
15. KZ Ilirska Bistrica 10 točk

Razlike v točkah od naj in navzdol so zelo majhne, nekaterim je za las ušla boljša uvrstitev. Leto je hitro naokoli, a je vendar dovolj časa, da je naslednje leto lahko drugače. Sicer pa še vedno velja tisto najvažnejše »važno je sodelovati« v čim večjem številu, saj je ta športna manifestacija (in podobne druge) predvsem izredno pomembna zato, da se delavci Hmezada čim bolj spoznavamo med sabo in vemo, da smo Hmezadovci.

ŠRD HMEZAD

Tonček je spoznal vso težo križa.

Fantovska

Zares pomemben je ta dan, ker Tone bo ob samski stan. Natalija se je odločila, da z njim se bode omožila.

Se fant pač danes ne zaveda, kakšna je zakonska zmeda. Zato bo danes doživel, vse kar v zakonu bo imel.

Pogumno stopi zdaj na plano, Toni spusti svojo mamo. Le spusti solzo ali dve, potem pa stopi stran od nje.

Ne boš držal se ji za krilo, ko stopil boš pred ta križ. Le stopi sem za desno stran, tako ob ženi boš vsak dan.

Sedaj pa prosim dva možaka, ki sta v zakonu korenjaka.

Naj Franc in Marjan pohitita in križ na hrbet mu zavijeta.

Tako napravil boš korak, ki ga napravi osel vsak.

Da breme tole ni pretežko, boš sam prekmalu že spoznal.

Ker sam napravil si napako, zato se večkrat boš kesal.

Že oče tvoj si roke mane, saj mlado v hišo boš dobil. Hu, zdaj vsaj dinar tu ostane, da se ga bo lahko napil.

Velikokrat ušel si z doma, in s tem očeta razjezil.

Poglej zdaj reveža, madona, saj z jezo lase je zgubil.

V kolikor žeja ga pesti, lahko tud' vode, mal' dobi. Bo križ ti kdaj pretežak, morda prekratek kak korak? Takrat se spomni stvari le ene: svoje ljube ekonomske žene.

Moči povrne ti lahko, za njo to res ne bo hudo. Bo zate našla pravi tek, čeprav v kmetijski apotek'.

Poslovi se od staršev zdaj, ker v slabem stanju boš nazaj. Ostanj v lepem jim spominu, kar spodobj se edinemu sinu.

Ker dolga pot je še do cilja, približno kakšna morska milja. Zato potegni Janez meh, saj fantovščina res ni greh.

Na koncu oslu tem želimo, da srečen naj v zakonu bo. Za zdravje kupico izpijmo, mu krepko stisnimo roko.

Žalujoči sodelavci

Po razvezi smo občutljivejši na povzročitelje bolezni

Ob razvezi zakona ne trpimo samo psihično, ampak je prizadet tudi naš obrambni sistem.

Do tega spoznanja so prišli strokovnjaki ameriške Univerze OHIO. V krvi razvezanih žena so našli manj obrambnih celic, kot pri poročenih ženah.

Obrambni sistem je bil tem bolj prizadet, bližje je bila razveza.

Prevod iz AZ/87 D. V.

Iz knjige Janka Prunka *Pot krščanskih socialistov v osvobodilno fronto slovenskega naroda*.

Radikalizacija v delovanju Krekove mladine in oblastna prepoved njenega delovanja

Krekova mladina, o kateri smo že govorili, je bila v odporu proti šestojanuarski diktaturi veliko bolj neomajna kot JSZ (Jugoslovanska strokovna zveza). V vodstvu Krekove mladine je leta 1929 prišlo do spremembe. S predsedniškega mesta je odstopil umirjeni Franc Kordin, ki ni mogel slediti radikalnim socialističnim nazorom, kakršne so imeli mladi. Kordin se je popolnoma opiral na vodstvo JSZ in videl v Krekovi mladini le pomožno organizacijo JSZ – njeno prosvetnovzgojno organizacijo. Mlajši voditelji, Jože Slak, Edi Štok, Ernest Vilfan in Danilo Puc, ki so bili zelo dejavni in temeljiti, pa so hoteli, da bi bila Krekova mladina jurišni odred krščanskega socializma, zato bi morala biti precej neodvisna tudi od JSZ, ki je bila sindikat in kot taka ni imela toliko politično-taktilne svobode. V najvišjem moralnem zakoniku mladih je bilo zapisano, da mora pravi krščanski socialist vse, tudi svoje osebno življenje, podrediti boju za uveljavljanje krščanskosocialističnih idealov. Po Kordinu je prevzel predsedstvo Krekove mladine Jože Langus, ki je bolje razumel mlade; Kordin je ostal samo odbornik. Duša vse dejavnosti Krekove mladine je postal Jože Slak, ki je v njenem okviru ustanovil še posebno organizacijo Borci, katere namen so bili telesnovzgojna dejavnost ter študij in propaganda delavskega vprašanja in socializma. Borci so nosili posebne uniforme – robaške in so bili organizirani na nov način v krдела, v katerih naj bi se navadili podjetnosti in vztrajnosti. Duhovniški vodja Borcev je bil pater France Ačko.

Borci so bili odseki družin Krekove mladine. Ustanovila in organizirala sta jih Jože Slak in Edi Štok. Zgledovali so se pri gozdovnikih Setona Watsona in ne pri skavtih Badena-Powella. Pripadniki Borcev so bili šolska mladina delavcev in vajenci. Slak si je kmalu pridobil sodelavce med mlajšimi bolj delavnimi Borci. Taki so bili Milan, najmlajši brat Danila Puca, Stane Raztresen, poznejši igralec, od starejših pa dr. Edi Votič, oče Ačko, Lavrenčič in Vojteh Jagodic. Izdajali so več števil ciklostiranega organizacijskega glasila Borec. Borci so pogosto prirejali taborjenja v Lescah, Bodeščah, na Ježici, največje pa v Martuljku leta 1931, ki se ga je udeležilo za 14 dni 300 ljudi.

Klerikalci so hoteli vsakemu krščanskosocialističnemu gibanju vsiliti za duhovnega vodjo in nadzor svojega človeka. Ko je spodletel poskus z dr. Ahčinom, ki je bil znan kot skrajno nazadnjaški politik, je prišel kot manjše zlo dr. Andrej Snoj, vseučiliški profesor na teološki fakulteti. Bil je zelo dostopen in je, verjetno ne le na videz, kazal mnogo razumevanja za njihovo delo; pri tem se ni spuščal v teoretične politične in sociološke razprave. Včasih je celo potožil o svojem položaju med tistimi, ki so ga poslali. Dajal je vtis, da se res čuti vsiljenca in ogleduha. Zato je bil njegov nastop kar se da razumevajoč in prijateljski in dostopen mladini. Kljub temu so ga vsaj nekateri občutili kot trn v peti. Svoje odločitve so seveda sprejemali brez njegove vednosti.

Borci so imeli tudi svojo himno – koračnico: »Kvišku, Borci, rdeče plamenice, razbite z nji mi noč, naj sine dan. Razbijmo vrata suženjske temnice, zdaj ljudstvo naše z nami ven na plan. Glejte gore, že gore kresovi, pojdemo kvišku, tamkaj je naš dom. Tam vzhaja zarja, sonce, časi novi, na vrh vsi Borci, osvojimo dom.« To je bila prvotno pesem akad. kluba Borba iz leta 1928. Besedilo je napisal Bogomir Magajna, uglasbil pa jo je Vilko Ukmar, oba člana kluba.

Jože Slak, ki se je dobro spoznal na združništvu, ker je bil prej revizor pri klerikalni Združni zvezi, je začel organizirati tudi združništvo Krekove mladine in Borcev, tako imenovano Ekonomsko enoto. Krekovci so leta 1929 prevzeli pobudo v krščanskosocialistični stanovanjski gradbeni zadrugi Delavski dom. Njen predsednik je bil Anton Jež. Gradbeno združba je dobila nekaj posojila od hranilne JSZ, s katerim je kupila večje gradbeno zemljišče ob Gerbičevi ulici. Začela je zbirati

prva delavska vplačila in graditi delavske hišice, v katere so se vselili delavci z razmeroma nizkimi dohodki, ki so potem v majhnih mesečnih obrokih odplačevali dolg. Nekaj posojila je dala tudi banovina; predvsem je krila obresti dolgov. Gradbeno združba Delavski dom, ki je bila najbolj dejavna leta 1930, je v nekaj letih zgradila okrog 100 hišic v Gerbičevi ulici, v Zalogu in za Bežigradom.

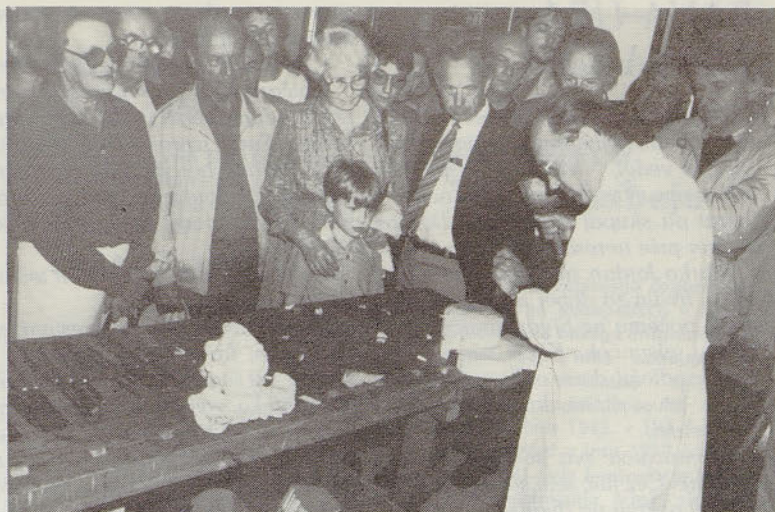
Pritisk cenzure in oblasti na Krekovo mladino je bil precej oster, ker je v svoji okrožnici št. 337 z dne 8. novembra 1929 sporočila svojim terenskim organizacijam: »Cenzura je zadnje čase zelo poostrena, tako npr. ne smemo pisati nič o kapitalizmu, kapitalističnem družbenem redu, razredni borbi itd. Skušali se bomo teh besed ogniti in isto drugače povedati. Opozorite na to vse lante, da bodo znali brati tudi med vrsticami...« Krekovci so hoteli biti pripravljeni na vse morebitne ukrepe diktature, tudi na razpust organizacije. Sestavili so tričlanski ilegalni odbor, v katerem so bili Jože Slak, Ernest Vilfan in Danilo Puc, ki naj bi izdajal ilegalne okrožnice, s katerimi bi obveščal člane o družbenopolitičnem položaju v državi in o nalogah krekovcev. Decembra 1929 so sestavili okrožnico z naslovom Zveza, s katero so obvestili somišljenike, da jih bodo v prihodnje obveščali z Zvezo. Pozvali so jih, naj okoli sebe zbirajo zanesljive tovariše, zaupnike v podjetjih, ter jih obveščajo o položaju, kakor je opisan v Zvezi. Vsak dogodek in vest naj koristno uporabijo za življenje krščanskosocialističnega gibanja. V prvem delu okrožnice so podali svoje družbenopolitične nazore in orisali družbenopolitični položaj v državi. Njihovi družbenopolitični nazori kažejo, kako zelo so se razvili mladi slovenski krščanski socialisti med diktaturo, zato so vredni vse pozornosti. V okrožnici so med drugim zapisali: »Delo je izvor vsega, delo vse ustvarja in živi. Vlada pa danes kapital in delo zaslužnjuje, s tem seveda proletariatu. Nujno je, da se torej proletariatu osvobodi in postavi novo gospodarsko podstavo družbi v socialistični postavi. Ker delo vse ustvarja, bodi torej tudi delo izvor vse politične moči. Hočemo diktaturo dela, ne diktature države, kot jo oznanja socialna demokracija in ki jo je posnel fašizem, temveč diktaturo delovne družbe. Kaj hočemo z gnilo monarhijo? Star ostanek je to, da bo odgnil zaradi svoje časovne neutemeljenosti.

Hočemo torej diktaturo dela, proletarsko državo, ki ne bo poznala državnega naroda, temveč le proletarski narod, pozadruženje industrijskih in agrarnih proizvodnih sredstev (nepremičnine, kapital), omejitev konsumtivne lastnine, demokracijo, ki bo storila (verjetno tipkarska pomota; moralo bi pisati »ki bo slonela« – opomba J. P.) na zavednem proletariatu in religioznosti, ki bo povečala razmerje med človekom do človeka z razmerjem do Boga...

REKLI SO:

»Če danes govorimo o organizaciji, vemo, da nas razume precejšen del ljudi. Včasih kmečki človek ni poznal niti te besede, kaj šele, da bi poznal njen ogromni pomen. Slednjega tudi mi ne upoštevamo dovolj, čeprav smo prepričani, da je brez organizacije izključen vsak uspeh, ki ga hočemo doseči za skupnost...«

Ivan Kronovšek
Gruda 8–9, 1934

Ljubljanski in slovenski ugledni rezbar in pozlatar Jože Lapuh, naše doline list, je imel v kulturnoinformacijskem centru Križanke razstavo. V živo je prikazal rezbarjenje, pozlatenje in se pogovarjal s številnimi obiskovalci.

TUDI V KMETIJSTVU MEHANIZACIJA OLAJŠUJE DELO

Dvanajst velikih silosov Mešalnice Žalec mi je bilo dolgo neznanka. Kako poteka nakladanje in razkladanje koruze in drugih surovin? Ko sem si vso stvar ogledala, sem videla, da niti ni tako zapleteno.

Pomembno vlogo pri tem ima računalnik, ki meri in zapisuje temperaturo v silosih, v primeru prevelikih vrednosti pa sproži alarm. Koruza se nalaga na traktorje skozi cevi. Težo pripeljanega in odpeljanega spet meri in vodi evidenco računalnik.

Človek dobi vtis, da opravlja vsa najpomembnejša dela. Ampak brez natančnega nadzora in upravljanja z njim bi tudi to bil le neuporaben kos opreme.

K. R.

SPOZNANJE

Tistega večera je v jezeru utonilo milijon posrebrjenih zvezd in je jasa z gozdičem dišala po domačem žganju.

Ob robu jezera je jokala malo razglašena kitara. Prisedla je tiho v svojih belih copatkah in se je robat hribovski veter zapletel v njene svilene lase.

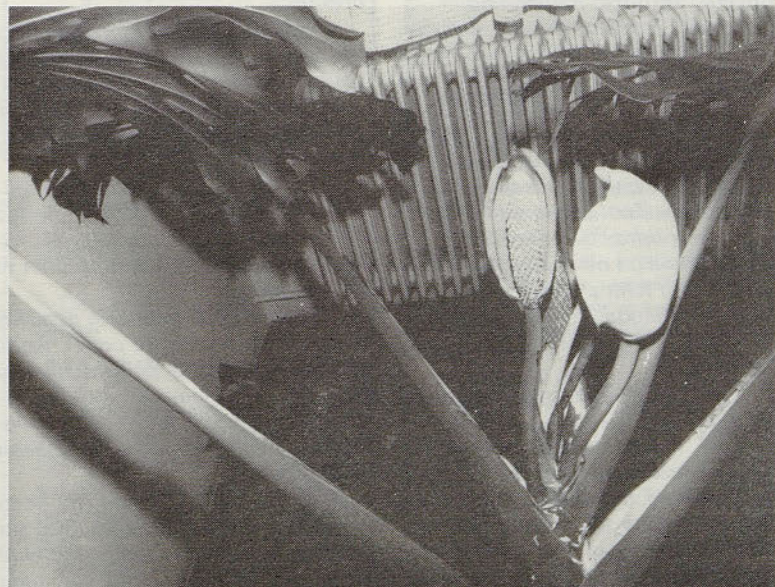
Ko so si prišli prvi sončni žarki v jezero umivat svoj zlati obraz

sem v levici stiskala prgišče blatnega peska in je prazna steklenica v desnici smrdela po žganju.

MOJA MAMICA DELA V HMEZADU

Moja mamica hodi v službo v Hmezad. Pogosto mi pripoveduje o svoji delovni organizaciji. Hmezad je pretežno kmetijska organizacija. Ukvarjajo se še z trgovino, industrijo in gostinstvom. Hmezad zajema vse kmetijske površine v Savinjski dolini in mnoge izven nje. Predvsem se ukvarjajo s proizvodnjo hmelja. Potem je še tu živinoreja. Mamica mi pravi, da imajo prek štiri tisoč zaposlenih. Moja mamica dela v skupnih službah in tam imajo računalnike. Delo je zelo veselo in zato rada hodi v službo.

Danijel Novak

V Ivičini in Zlatkovi pisarni na Hmezad export-import je po dolгих letih vzcvetel filodendron, doma v senčnih gozdovih Južne Afrike.

RANA URA – ZLATA URA

Dragi tovariš, ti pa vse češče iztiriš. Pišeč stvari, ki jim mi ne verjamemo. Da boš vedel, – mi tvoje prispevke točkujemo. Vsi smo načitani, nimalokrat pa skupaj ugotovimo: Drago Kumer piše neresnice.

Marko Jordan, nekdanj sva bila sošolca, hvala za dober nasvet. Papež greši, počemu ne bi jaz, majcen savinjski pisunček. Kljub vsemu pa sem se odločil, da se odkrito pogovorim s prvovrstnim kmetom, Vasle Francetom.

Ob kozarcu sva se zmenila za opoldne. Čez noč sem se premislil in sem se pojavil na dvorišču približno ob pol šestih. Šestindvajset let je ob tej uri vstajal in bil na delovnem mestu pred uradno uro.

Nisem ga našel v postelji. Čistil je hlev, si požvižgaval kot mladenič. In vendar je že nekaj dni upokojenec!

– Dobro jutro, Francelj!
– Bogdaj. Menda ne bo treskalo. Zgoden si, zgoden.

– Veš, kaj sva sinoči govorila?
– Vem. Pa to je boleče. Poslušaj, prav zdaj bo obletnica, ko smo zvedeli: oče je padel.

France je na videz krepak, rad se rahlo smehlja, kakor da se mu v življenju ni ničesar zgodilo. Skozi kuhinjsko okno vsak dan gleda spomenik žrtvam iz NOB, med drugimi je tudi ime očeta, za katerega še danes ne vedo, kje je pokopan, bil pa je vzoren oče.

– Ja, mama pa je umrla triinšestdesetega leta. Po nekaj mesecih sem postal gospodar Golčarjevega grunta. Ob prevzemu nisem imel posebnih težav. Ja, brez sodišča pač ne gre in ne gre. Saj bi ti dohtarji brez plač ostali. Tako je pač. Ajde, greva v kuhinjo.

Skrbno sezuje škornje, umije roke, pogleduje v nebo.

– Menda ja ne bo treskalo!
– Francelj, ne bo, ga tolažim, čeprav se na vremenoslovstvo spoznam kot zajec na boben.

Šilček konjaka je srčka poglano. Ali kaj, ko sva hkrati pomislila na včerajšnji pogreb. Umr! je Vihernik Matko. Bilo je slovo, kakršnega Gotovljani že dolgo ne pomnijo.

– Vidiš, mi pravi France, ko stopiva v kuhinjo, skrbno pospravljeno, vse na svojem mestu, kakor je pri mnogih urejenih kmetijah. Škoda ga je, oba sva skoraj hkrati prišla v kmetijsko zadruho. Takrat je bil šef tovariš Debeljak. Med kmeti izredno priljubljen. Znal je prepričati človeka, ga pripraviti h kolektivnemu delu. Nikoli ga ne bom pozabil, čeprav v vseh letih z upravo nikdar nisem bil skregan. Pomisli, 32 traktorjev je bilo na dvorišču, dvaintrideset traktoristov. Ja ja!

– In ko si prvokrat sedel na traktor, te je bilo strah?

– Ne. Pokojni Vinder me je že poprej podučil, nekaj smisla imam, in je šlo. Med traktoristi ni bilo zgolj tekmovanja, koliko in kaj kdo zna, bilo je tovarštvo. Vse parcele sem imel tako rekoč na dlani. Res, ni bilo težav. Doma smo imeli grunt, vedel sem, kje je kdo občutljiv, raje sem ob

sporu popustil, zmeraj me je spremljala misel, klic grunta:

– Deri mene, sicer bom jaz tebel!
Golčarjev France nerad svobodno pripoveduje, potrebna so pač vprašanja. Tudi izpraševalci nimamo vedno prave besede. Ni kaj. Ni zaman rekel Jordanov Marko, prav tako kmet, mlada, naša svetla bodočnost.

– Tovariš, pišite resnico, mi točkujemo!

Dasiravno sem bil že s šestimi leti na njivah, travnikih, v gozdovih, s šestimi leti sem si na kmetih prislužil prvo obleko, vendar tistikrat do zemlje nisem čutil notranjega zadoščenja. Mogoče celo odpor. V sedanjem trenutku je seveda drugače. Le kako bi brez vrta! Prejšnji ravnatelj, Edmund Božiček, mi je često dejal.

– Drago, ko boš izgubil vrt, boš zgubil tudi sebe!

Tistikrat nisem bil prepričan. Zdaj verjamem. Kakor verjamem v tem ranem jutru Vasle Francetu.

– Ko je nuja, poprimemo vsi. Moja pridna žena, hčerka in jaz. Naš grunt ni zanemarjen. Na sploh so Gotovljani pridni ljudje. Komaj je svit, že smo na njivah, travnikih, gozdovih. Delo na kmetiji je res zdravo, vendar sila odgovorno. Na primer hmelj. Res je, kooperanti smo, z vodenimi se razumemo, čeprav včasih tudi po mizi udarimo, navsezadnje pa je vse postorjeno. Jaz pa takole: najprej šiht, potem grunt, obvezno v gasilski vrsti, včasih pa nas hčerkica popelje širom Slovenije in še čez mejo. Ne, to pa ne: kmet ne sme biti zaplankan. Čeprav še vedno trdim, da so delavci v industriji pred nami. Je pač tako: mi brez njih ne moremo, oni pa brez nas ne.

Golčerjeva, Vasletova, hiša je prav v sredini »vrta tišine«. Do kdaj? Vse hrupnejši so glasovi, da bo kar čez cesto zrasla moderna blagovnica.

– Nisem proti, potrdi France, ko si prižge drugo cigareto. Res je, France kadi, v oštarijah pa ga poredko najdeš. In še takrat ni siten, vse nekam za hec jemlje, čeprav ve, da so tudi za kmete hudo krizni časi.

– Ta moj Francelj! se nasmehne prikupna ženka in ga stisne k sebi, čeprav Francetu to stiskanje ni najbolj pogodu.

– Veš, ljubezen na kmetih je tiha, pa goreča. Ali ne, Anica? žmirkaje pogleda ženičko.

– Ti že veš! se zaiskrijo Anici oči. Pa nikar toliko ne pišite. Kaj pa bodo ljudje rekli?

Tako je pač. Vedno imamo predsojke pred drugimi. Mogoče je kje drugje še gorečnejša dežela. Ali Savinjska dolina je samo ena. Hilter ni zastoj ukazal.

– Napravite mi to deželo nemško!
Ali Golčarjev oče je padel. Kako neskončno radi bi poiskali njegov grob. Pa kljub temu ob vsakem državnem prazniku, pa še vmes, položijo k spomeniku rože. Za našega ljubega ateka.

Brata Staneta in njegovo ženo Vido pa je pobrala Korzika. Oba sta bila med gonilnimi silami v krajevni skupnosti Gotovlje. Ni ju več, toda spomin je živ, boleč.

– Še danes ne morem misliti, da je

to resnica, da ju ni več. Najprej sta tukaj, tja čez dvorišče stanovala. Potem sta si pri Rakovih zgradila dom. Ko sta tako rekoč vse najvažnejše postorila, sta čez noč padla v smrt, je povedal France, si obrisal solze, prižgal cigareto.

Brat Stane je bil takrat predsednik skupščine KS in je šel kmetom resnično na roko. Bil je motor, ki sta ga zdaj zamenjala Henrik Krajnc in Stane Dolar. Ob komemoraciji sta oba obljubila.

– Uresničevali bomo Stanetovo zamisel...

In res se je marsikaj postorilo.

– Francelj, kako pa tisti čas, ko so še obiralke prihajale?

Iznenadil sem ga. Malo je pordel in lepo po kmečko odgovoril.

– Nič posebnega, nič posebne-ga...

Jaz nazaj:

– Ti falot, misliš, da ne vemo! Vsi smo skakali gor in dol. Saj se te spomnim, kako z veseljem si pogledoval moji ženi pod kiklo. Taka je bila vloga in ti si je bil na moč vesel.

– Pa dajmo tisto »Trondiko« še enkrat zaigrati! se mu zaiskre oči, ko potem pove, kako je dandanašnji na

BILA BI

Delaj, kaj boš v šolo hodila, denarja ni, težko bom družino nahranila, mela in vedro ti bosta dala plačilo – deklici se je milo storilo.

Šla je v svet.
Brisala je prah in zeblo jo je v roke, ko umivala je okna, gledala otroke, tiste z modernimi smučmi, a svojim ni mogla kupiti sani.

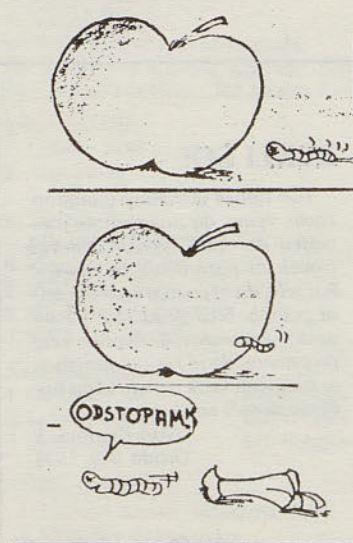
Zakaj mi ne daš pomaranče, vsak dan jemo le krompir, sosed ima za zajtrk sir, tako prijetno je pri njih zvečer.

Kot da jo karajo, velike otroške oči, še bolj je delala za vsakdanje skrbi.

Plače ni bilo veliko. A življenje se draži. Za vse enako, le da siromak trpi.

A ona ni hotela postati snažilka. Bila bi tovarišica. Jemala, kjer imajo preveč, revnim dajala za vsaj toplo peč.

M. C.

kmetih. Čeprav ima pod streho tako rekoč vso kmetijsko mehanizacijo, čeprav ima hmeljišča in vse druge kulture skrbno obdelane, pa polno (obnovljeno) štalobikev in krav, nekam sproščeno potrdi.

– Šestindvajset let sem bil traktorist. Ni stroja, ki ne bi znal z njim rokovati. Biti traktorist pa ni tako enostavno. Saj moraš biti tako rekoč vse: od traktorista do inženirja. Ja ja, nič me tako ne glej.

France je srečen ob pridni ženki in hčerki, že leze tja v šestdeseto, ali je še vedno mladenič. Rana ura, zlata ura. Ta pogovor ga je spremljal skozi vse življenje.

– Slovo pa so mi tako pripravili, da sem se v sreči razjokal. Občutil sem, da so me imeli resnično radi. Kakor jaz njih in vse moje delovne kolege. Nikoli jih ne bom pozabil, nikoli in nikdar...

Zmenila sva se za opoldne, jaz pa sem prišel ob pol šestih zjutraj. Bil me je vesel. Ob kidanju se je od vsega srca nasmejal in razprostrl trde kmečke roke:

– RANA URA – ZLATA URA!
Drago Kumer

Milka Povše

MOJI ROJSTNI VASI

Nekdanj pretežno kmečka vas kako spremenil te je čas, kar bosonoga deklica sem v samem krilcu tekala po cesti blatni ali prašni, ki krije jo asfalt današnji.

Vse tvoje stare hiše kmečke izgubile svoje so »zapečke«, dobile nova okna vse, ki bolj kaze jih kot krase.

Kjer je ob cesti kaj prostora, se umaknit novi hiši mora. Kdor si palačo tu gradi, o novi »bajti« govori.

(Saj danes nihče več ne ve za pravi pomen besede te.) Ljudi že skoraj ne poznam, Kam šel si, moj Šentrupert, kam?

Jesen mnogo daje, a včasih vzame preveč

Spravljen sta krompir in koruza, seno je pod streho in otroci pri kruhu. Hvala Bogu. Nad reko jesensko je legla megla. Pelargonije na oknih bo treba pokriti. Kar veliko je še za postoriti, a veke postale so težke in trudne izpite oči. Sonce je medlo in vlažno. Počasi tone za grič nad vasjo. Bo zmogla še molžo pred temno nočjo? Nogé ne ubogajo in misli bežijo. Zgubljeno bežijo prek polja v turobno razpetost oboka med nebom in zemljo, med zemljo in nebom. Spet bo pomlad, a čisto čisto drugačna kot vse naslednje pomladi. Vsaka za vedno brez nje.

Gita

V SPOMIN

V četrtek, 27. avgusta smo se na pokopališču v Polju ob Sotli za vedno poslovili od komaj 23 letnega sodelavca HOSTNIKOVEGA TONČIJA. Pred nekaj leti je prišel v kolektiv KK Šmarje TOK Kooperacija ZE Imeno, kjer je opravljal naloge molznega kontrolorja.

Po naravi tih, skromen, blagega srca, pri delu natančen, zanesljiv in pošten, vedno pripravljen pomagati sodelavcu ali sosedu. Tak je bil Tonči v svojem kolektivu in doma na očetovem posestvu. Zato smo ga vsi spoštovali in imeli zelo radi.

Posebno ljubezen je Tonči čutil do kmečkega dela in zemlje. Želel je postati kmet-kooperant, kar mu je bilo tudi namenjeno, vendar ne dano, ker je kruta usoda prerano strla blago mlado srce.

Ko gremo mimo Hostnikove domačije, polj in gorice, vidimo, da je narava bogato obdarila s pridelki Tončijevo delo, kot bi se mu hotela še zadnjič zahvaliti za vso ljubezen do zemlje.

Vsi, ki smo Tončija poznali in z njim sodelovali, se zavedamo, da smo izgubili tovariša, ki ga ni mogoče nadomestiti.

Sodelavci

ZAPUSTILA NAS JE KOTOVA MAMA

V 88. letu je po daljši bolezni umrla druga najstarejša krajanka

VERONIKA LOČIČNIK

iz SP. Grušovelj.

Rodila se je v kmečki družini v Zabukovici v izteku prejšnjega stoletja. Socialne razmere v družini s petimi otroki so narekovale, da je Veronika morala zapustiti domače ognjišče z devetimi leti. Pred 50. leti jo je pot zanesla na Kotovo domačijo v Grušovlje.

S trdim delom je skupaj z možem ustvarila topel dom za svoja otroka, ki sta ji bila v starosti v pomoč in uteho.

Bila je delavna in skromna, zato je bila tudi tako priljubljena med vaščani.

TZO Šempeter

Murisu Bahtijareviču v spomin

Na Mirogoju v Zagrebu smo se dne 2. oktobra poslovili od dolgoletnega sodelavca Bahtijarevič Murisa, samostojnega komercialista v Zagrebu. Težka bolezen je v kratkem času opravila svoje, čeprav smo mislili, da Muri-sovo zdravje ni tako načeto.

Muris je bil eden izmed ustanoviteljev DO Agrine pred 12. leti in je ne glede na to, da je bil v svoji poslovni enoti Predstavništvu Zagreb odmaknjen od sedeža delovne organizacije, čutil močno pripadnost Hmezadu in DO Agrini.

Kot predstavnik DO Agrine je navezal številne poslovne stike s poslovnimi partnerji na Hrvaškem pa tudi v drugih republikah ter tako veliko pripomogel, da se je ime Hmezada utrdilo v jugoslovanskem prostoru.

Ostal bo v našem spominu.

Sodelavci
DO Hmezad Agrina

KJE SIN SI MOJ?

Kje sin si moj, kje, da te ni,
si živ še te turobne dni?
Z doma si odšel v svet.
Kje si, da te ni neskončno let?

Podoba za spomin sem dala ti,
da gledaš jo, da mati še živi.
Da pišeš, kdaj spet prideš k njej domov,
k revni materi pod domači krov.

Te mati kliče, joče za teboj.
Kje sin si moj?
Mar res v rudniku trpiš,
podoba mojo še držiš?

Naj sonce, kjer koli si, ti sveti,
mati tvoja te ne more več objeti.
Preteklo je že mnogo let
v solzah štirikrat deset.

Romanca Škorjanc

FRANCU V SLOVO

Delavci, člani TZO Gotovlje in sovaščani smo se v sredo, 2. septembra poslovili na pokopališču v Gotovljah od

FRANCA ANTLOGA-Bezgeta

iz Gotovelj 61.

Franc je bil rojen 2. 11. 1911. Že v mladosti se je kot edini sin, med šestimi otroki v družini, odločil za prevzem Bezgetalove kmetije. Poudarek proizvodnje na njegovi kmetiji je bil na hmelju. Bil je vedno med največjimi hmeljarji v Gotovljah. Vse življenje je ostal zvest in ponosen savinjski hmeljar. Dosegel je kvalitete pridelke z visokimi donosi, za kar je prejel pohvale in priznanja.

V njem je zgodaj dozorelo spoznanje, da kmeta bolj kot katerikoli druge proizvodne strukture, pretresajo naravne in družbene sile. Vedel je, da je po organiziranih poteh lažje premagovati življenjske in pridelovalne napore. Zato se je vključil v Kmetijsko zadrugo, saj je bil njen soustanovitelj. Pomagal je pri gradnji zadrugnega doma v Gotovljah. Nadalje veskozi z zadrujo povezan poslovno kot dejaven v organih upravljanja. Še pred dobrim letom je bil predsednik kreditnega odbora Izpostave Gotovlje. Neizprosna bolezen ga je prisilila, da je delo vsestransko omejil.

Med nami bo za njim ostala vrzel, ohranili ga bomo v trajnem spominu.

TZO GOTOVLJE

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage sestre

MARIJE LABOHAR

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem STROJNE ŽALEC TOZD PKM za izražena sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoči brat VIKTOR.

V spomin sodelavcu Vinku Lubeju

Devetindvajsetega septembra smo se na pokopališču v Žalcu poslovili od našega dolgoletnega sodelavca Vinka Lubeja. Pri Hmezadu oziroma njegovih pravnih prednikih je bil zaposlen od leta 1949, v DO Agrino pa je prišel v letu 1977, kjer je opravljal dela kontrolorja internega poslovanja. Vinko sicer ni imel formalne izobrazbe za delo, ki ga je opravljal, imel pa je zelo bogato prakso, zakladnico delovnih izkušenj in znanja, ki si jih je z leti nabral. Bil je sicer tudi po naravi bister, zato je v delovnih sredinah, kjer je delal, bil cenjen uspešen in ustvarjalen. Zlasti pa je užival kot vesten in pošten delavec ugled in spoštovanje.

Kot je bil Vinko skrben pri delu, tako je tudi bil skrben mož in oče, ki je svojim trem otrokom uspel zagotoviti lepša mlada leta, kot jih je imel sam, občutil je vse tegobe vojne, ko se je skoraj v otroških letih aktivno vključil v NOB.

Kljub težki bolezni v zadnjem času je vseeno pogosto prihajal v našo delovno organizacijo ter se zanimal za naše delovne uspehe in probleme. Prav v mesecu septembru si je začel urejati dokumentacijo za upokožitev in vsi smo upali, da bo vsaj še nekaj časa užival zaslužen pokojnino in da mu bodo zdravniki uspeli začasno zaustaviti bolezen.

Žal je zahrbtna bolezen bila močnejša od našega upanja in Vinko nas je moral zapustiti star šele 57 let.

Njegova strokovna pomoč bi nam bila v teh kriznih časih še posebej potrebna. Vinko bo ostal v zgodovini DO Agrine zapisan kot delavec, ki je s svojim delovnim prispevkom pomembno prispeval k njenemu razvoju ter v mnogočem pripomogel, da je nastala delovna organizacija, ki zaposluje nad 400 delavcev, in dosegla takšne rezultate, da se njenim delavcem ni treba bati za socialno varnost.

Vinku hvala za vse, ostala bo praznina, nepozaben spomin in spoštovanje.

Sodelavci
DO Hmezad Agrina

Mlekarna Arja vas

Družbenega varstva ni več

Začasni kolektivni poslovodni organ je po dveh letih uspešno pripeljal mlekarstvo kljub neurejenim odnosom v družbi do »normalnega« poslovanja.

Kolektiv se je zavedel, da je osnova uspešnega poslovanja le pošteno in dobro delo.

Samoupravni organi so pričeli z delom.

Strokovni delavci so že dokazali, da so sposobni domiselno in premišljeno proizvajati in nastopati na tržišču, ostali delavci pa z doslednim delom izpolnjevati obveznosti zavedajo se, da iz dobrega dela izhajajo vse pravice. Sedaj se jim bo vnema še povečala. Še bodo težave, toda vsi upamo, da jih bo mlekarstvo pod vodstvom kolektivnega poslovodnega organa, ki mu bo vsaj štiri leta predsedoval Andrej Čulk, in s članoma Jožem Janšetom in Alojzom Kampušem, zmogla.

Vy

NA KRATKO

● Slovenska klavna industrija ima vsak mesec kar 4 milijarde dinarjev izgub, kar se bo zanesljivo pokazalo v slabši založenosti mesnic.

● V Kmetijski zadrugi Savinjska dolina združuje delo in sredstva 2.108 združenih kmetov na 1.352 kmetijah. Od teh je že 861 preusmerjenih.

● V žalski občini smo do sedaj z raznimi interventnimi ukrepi še uspeli zadržati osnovno govejo čredo, ker se zavedamo, da brez živinoreje ni intenzivnega poljedelstva.

● Svetovne zaloge hmelja so ogromne, zato so neugodne tudi tržne razmere. Ker je večje povpraševanje po aromatičnih sortah, pri nas naraščajo nasadi goldinga.

● Odnosi na domačem trgu s hmeljem niso urejeni. Pivovarstvu želijo uvažati ekstrakt.

● Na Sadjarstvu Mirošan so po posebah v prejšnjih letih nasade pospešeno obnavljali. Na podlagah M 9, M 26 imajo že 57 ha, 10 ha zemljišč pa pripravljajo.

● Na tržiščih imajo TDM-travnodeljne mešanice v kolobarju vlogo vodnice in izboljšujejo humusno bilanco. Na teh površinah dosega 4 do 5 odkose (za prilast celo do 6).

● Do maja smo imeli na zalogi še lansko koruzo do 50 din za kg. Maja se je njena cena že dvignila od 76 din/kg, junija do 103, julija do 126, avgusta že do 200, septembra pa že nad 200 din za kilogram.

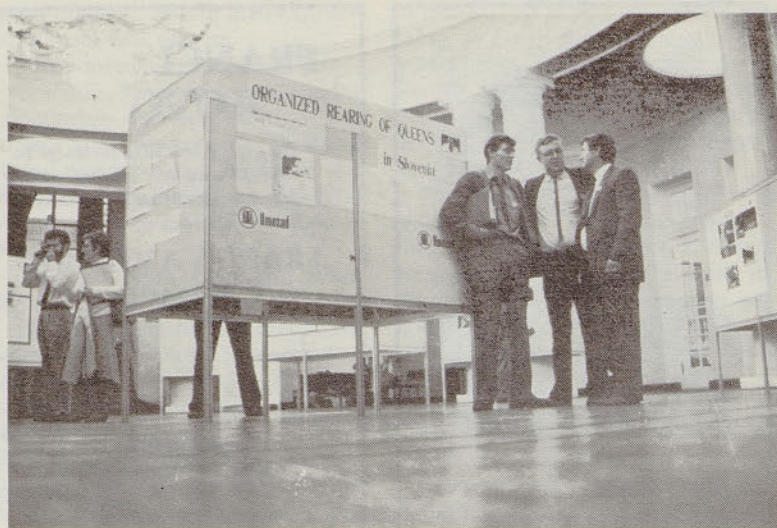
● Zaradi nakupa Agrokomerčevih mešanic brez vednosti vodilnih in sklepa samoupravnih organov so v tovarni Ivo Lola Ribar razrešili dolžnosti dva vodilna delavca interne banke.

Računalniki v kmetijstvu

V ZRN računajo, da se bo do konca leta 1990 opremilo z računalniki ca. 40.000 kmetij. Rabile jih bodo za knjigovodstvo in za preračunavanje krmlnih obrokov za molzne krave in za prašiče.

Soljenje cest ni upravičeno

Zapadni Nemci so ugotovili, da je soljenje cest pozimi čisto odveč. Raziskali so zadevne podatke iz 211 mest in ugotovili, da je na cestah, kjer proti poledici in brozgi ne uporabljajo soli, pogosto manj nesreč kot na posoljenih cestah. Tudi zastoj na nesoljenih cestah praktično ni več kot na posoljenih.

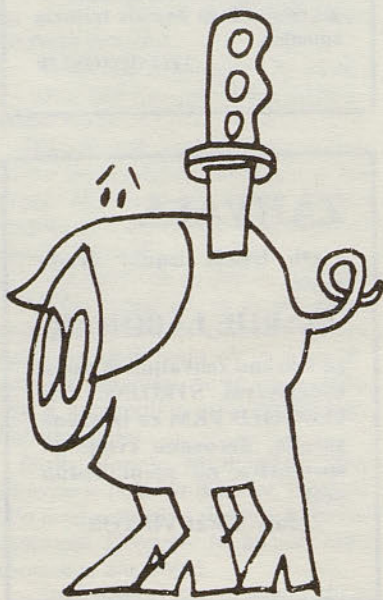
Enainštiridesetega svetovnega kongresa čebelarjev v Varšavi so se udeležili tudi trije predstavniki Mlekarnice Arja vas.

Pri jesenski obdelavi ne pozabimo na apnenje, vendar upoštevajmo analizo zemlje. Tudi preveč apna ni dobro.

Svinjska izguba

PA NE SAMO
S SVINJAMI.

Hmeljar je začelo izdajati maja 1930. leta Hmeljarsko društvo za Slovenijo kot štirinajstodnevnik. Izhajal je do okupacije aprila 1941. Januarja 1946 je začel svoje poslanstvo kot glasilo Hmeljarske zadruge »Hmezad«. Sedaj ga izdaja delavski svet SOZD Hmezad Žalec.

Za obveščanje in strokovno delo med hmeljarji in delavci je Hmeljar prejel priznanje Zveze sindikatov Slovenije in Društva novinarjev Slovenije, Savinovo priznanje občine Žalec in priznanje Poslovnega združenja za hmeljarstvo, živinorejo, sadjarstvo in vinogradništvo »Styria« Celje-Maribor.

Predsednica uredniškega odbora: Ivanka Kragl.

Člani: Darko Simončič, Pavlina Glušič, Marija Kroflič, Jožica Krajšek, Nives Jerman, Milan Kolar, Branko Povše in predstavnik Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo.

Uredništvo: Glavni in odgovorni urednik in lektor Vili Vybihal, inž. kmetijstva, novinarka Marjana Natek.

Strokovno prilogo za hmeljarstvo ureja Vili Vybihal.

Hmeljar izhaja enkrat mesečno v 5.500 izvodih. Tisk Aero Celje - TOZD Grafika.

Uredništvo je v SOZD Hmezad, Ulica Žalskega tabora 1 v Žalcu, telefon (063) 714-141. Cena izvida je 450 din.

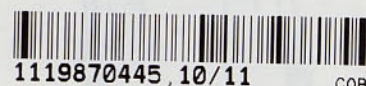
Na podlagi mnenja Sekretariata za informacije pri IS Slovenije je oproščen temeljnega prometnega davka.

ZAHVALA

Stane ČEH se zahvaljuje kolektivu Mešalnice za pomoč.

Celje - skladišče
D-Per

70/1987

Tisočletne izkušnje nas uče, da s preventivnim ravnanjem zmanjšujemo posledice nesreč.

Hiša, poln hlev živine
in dva para pridnih rok,
dela, jela je pri hiši,
manjka le še par otrok,
da bi hišo poživali,
srca dvignil njih živ-zav,
ki bi upanje budili,
da bi rod naprej ostal. M. P.

Oktober

Vreme vinotoka je aprilu poroka.

November

Vsi sveti radi prineso kakšne dni vreme še lepo.

Za soncem Martina (11. XI.), koj kmalu prideta sneg in zmrzlina. Če na Cecilije dan (22. XI.) hudo grmi, dosti pridelka k letu kmetič dobi.

Od vseh simulantov je najbolj smiselni tisti, ki simulira poštenje.

Pazite se človeka, ki ni končal šol. Še zlasti, če je slučajno politik.

Blagor tistim, ki hranijo lačne. Gorje tistim, ki hranijo požrešne.

Brez vasi ni ničesar.